

Handläggare: Charlotte Dingertz
Telefon: 08-508 33 007

Till
Utbildningsnämnden
2011-06-16

Svar på Skolinspektionens beslut efter riktad tillsyn inom området skolpliktsbevakning i Stockholms kommun; Katarina Norra skola, Sundbyskolan, Tätorpsskolan och Nya Elementar (Dnr: 40-2010:268)

Förslag till beslut

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden beslutar följande:

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på Skolinspektionens beslut.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Thomas Persson
Direktör

Håkan Edman
Grundskolechef

Sammanfattning

I den aktuella inspektionen har fyra av stadens 147 grundskolor granskats. Förvaltningen har ingen anledning att tro att dessa skolor skulle vara unika i sitt sätt att hantera skolpliktsbevakning utan kommer att arbeta för att förbättringsarbetet inte bara ska omfatta dessa fyra skolor utan för att alla stadens grundskolor ska utveckla tydliga processer och rutiner, med hjälp av och stöd från förvaltningen.

De skolor som fått kritik av Skolinspektionen har startat sitt förbättringsarbete. Utbildningsförvaltningen har, med omedelbar verkan, genomfört en personalförstärkning för att aktivt se över skolpliktsbevakningen. Ett omfattande arbete har också startats då det gäller framtagande av tydligare processer och rutiner, för såväl central förvaltning som för kommunala och fristående skolor.

Förvaltningen kommer att vidta ytterligare åtgärder, i och med den organisationsförändring som sker den 1 juli 2011 samt följa upp att såväl de kommunala som de fristående skolorna förbättrat sina rutiner.

Ärendets beredning

Skrivelsen har beretts av grundskoleavdelningen i samarbete med avdelningen för enskilt driven och fristående verksamhet samt med kvalitets- och ekonomiavdelningen.

Bakgrund

Skolinspektionens riktade tillsyn inom området skolpliktsbevakning syftar till att säkerställa skolpliktiga barns rätt till utbildning. Skolinspektionen ska bedöma om kommunen och ett antal skolor i kommunen uppfyller författningarnas krav då det gäller skolpliktsbevakning. Skolpliktsbevakning innebär inte bara att bevaka att elever är skolplacerade utan också bevaka och se till att elever fullgör sin skolgång.

I den riktade tillsynen ska följande frågeställningar besvaras:

- Har kommunen fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i kommunen är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt?
- Har kommunen och skolorna fungerande rutiner för frånvarorapportering?
- Fullgör huvudmannen för de fristående skolorna sin anmälningsskyldighet till hemkommunen när skolpliktig elev i de fristående skolorna är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak?
- Lämnar huvudmannen för de fristående skolorna snarast uppgift till elevens hemkommun när skolpliktig elev börjar eller slutar vid skolan?
- Har skolorna fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande och för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?
- Vilka strategier tillämpar skolorna för att få eleven att åter delta i undervisningen?

Den aktuella tillsynen omfattar 50 skolor och 28 kommuner. I Stockholm har Skolinspektionen granskat utbildningsförvaltningen, Katarina Norra skola, Sundbyskolan, Tätorpsskolan och Nya Elementar.

Tillsynen har resulterat i en övergripande rapport och ett beslut med bedömningar för respektive huvudman och skola där Skolinspektionen bland annat tar ställning till om skolförfattningarnas krav uppfylls.

Bedömning för Stockholms kommun

1. *Har kommunen fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i kommunen är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt?*

Skolinspektionens bedömning:

Kommunen har inte fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i kommunen är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt.

2. *Har kommunen fungerande rutiner för frånvarorapportering?*

Skolinspektionens bedömning:

- Kommunen saknar kunskap om den totala frånvarosituationen i kommunens skolor och saknar därmed underlag för att se till att skolpliktiga elever i dess grund- och särskola fullgör sin skolgång.
- Kommunen brister i sina rutiner och sitt arbete att se till att skolpliktiga elever i kommunens grund- och särskola fullgör sin skolgång.
- Kommunens rutiner brister vid hantering av anmälningar från fristående huvudman om att skolpliktig elev i den fristående skolan är frånvarande i stor utsträckning utan giltig orsak.

Bedömning för Katarina Norra skola

1. *Har skolan fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i upptagningsområdet är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt?*

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

2. *Har skolan fungerande rapportering för frånvarorapportering?*

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

3. *Har skolan fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande?*

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

4. *Har skolan fungerande rutiner för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?*

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Bedömning för Sundbyskolan

1. *Har skolan fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i upptagningsområdet är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt?*

Bedömning:

Skolan har inte fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i upptagningsområdet är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt.

2. *Har skolan fungerande rapportering för frånvarorapportering?*

Bedömning:

Skolan saknar sammanställningar av frånvarosituationen på skolnivå och saknar därmed kunskap om den totala frånvarosituationen i skolan.

3. *Har skolan fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande?*

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

4. *Har skolan fungerande rutiner för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?*

Bedömning:

Sundbyskolan saknar fungerande rutiner för att åtgärda ogiltig frånvaro.

Bedömning för Tåtorpsskolan

1. *Har skolan fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i upptagningsområdet är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt?*

Bedömning:

Skolan har inte fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i upptagningsområdet är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt.

2. *Har skolan fungerande rapportering för frånvarorapportering?*

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

3. *Har skolan fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande?*

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

4. *Har skolan fungerande rutiner för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?*

Bedömning:

Tätorpsskolan saknar fungerande rutiner för att åtgärda ogiltig frånvaro.

Bedömning för Nya Elementar

1. *Har skolan fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i upptagningsområdet är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt?*

Bedömning:

Skolan har inte fungerande rutiner för bevakning av att alla skolpliktiga barn som ska vara folkbokförda i upptagningsområdet är skolplacerade eller får sin utbildning på annat föreskrivet sätt.

2. *Har skolan fungerande rapportering för frånvarorapportering?*

Bedömning:

Skolan saknar sammanställningar av frånvarosituationen på skolnivå utifrån frånvarorapporteringen och saknar därmed kunskap om den totala frånvarosituationen i skolan.

3. *Har skolan fungerande rutiner för att ta reda på orsaken till att eleven är frånvarande?*

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

4. *Har skolan fungerande rutiner för att kunna åtgärda den frånvaro som inte beror på att eleven är sjuk eller har annat giltigt skäl att utebli?*

Bedömning:

Skolinspektionen har inte funnit annat än att författningarnas krav uppfylls.

Förvaltningens synpunkter

Svar på Skolinspektionens beslut efter riktad tillsyn inom området skolpliktsbevakning i Stockholms kommun; Katarina Norra skola, Sundbyskolan, Tätorpsskolan och Nya Elementar

Åtgärder kommunala skolor på förvaltningsnivå:

Ansvar och rutiner har varit otydliga för hur anmälningar om hög elevfrånvaro från skolorna ska hanteras. Oklarheter då det gäller ansvarsfördelningen mellan skolorna och förvaltningen är en del av förklaringen, liksom bristande rutiner och kontakter inom förvaltningen.

- Tidsbegränsad förstärkning på grundskoleavdelningen från och med den 18 maj 2011. Uppgiften är att omgående granska listorna på elever som inte är skolplacerade. Genom att titta på bakgrund och orsak ska insatser föreslås.
- Ny handläggartjänst på den nya EKT-avdelningen, från och med den 1 juli 2011, med uppdrag skolpliktsbevakning och uppföljning av skolornas agerande vid elevers olovliga frånvaro. Tidigt uppdrag blir att förtydliga och utveckla ”Rutiner vid skolpliktsbevakning” så att dokumentet blir ett upplevt stöd för skolorna. Det gäller såväl processer som rutiner och ansvarsfördelning.
- Ny assistenttjänst på den nya EKT-avdelningen, från och med den 1 juli 2011, som stöd till ovanstående handläggare.
- Utbildningsförvaltningen ska säkerställa att det befintliga registersystemet över frånvaron används av alla skolor och av alla lärare. Statistik till de biträdande grundskolecheferna tas idag fram fyra gånger per läsår. En översyn ska göras om detta ska ske oftare. Utbildningsförvaltningen ska göra analyser och dra slutsatser för att ge stöd åt skolorna med att vidta olika typer av insatser.
- Skolorna kan idag göra sammanställningar på skolnivå och individnivå, under förutsättning att registrering av frånvaron skett. Förvaltningen ska säkerställa att detta också sker samt att analys görs. Vid problem ska skolorna kontakta skolwebbshandläggare för experthjälp.
- Kontinuerlig kompetensutveckling av BoSko-administratörerna.

- Rutiner ska tas fram för vem som ska utreda och fatta beslut om koppling av nya fastigheter till en skolpliktsbevakningsskola.

- Dokumentet ”Rutiner vid skolpliktsbevakning” ska förtydligas och till exempel beskriva följande:
 - Skolorna ska minst var 14:e dag, oftare vid toppar av in- och utflyttningar, göra en sökning i BoSko för att se om någon elev saknar skolplacering.
 - Rutiner ska tas fram för när och hur en skola ska ta kontakt med utbildningsförvaltningen om en elev inte går att hitta, efter det att skolan vidtagit alla åtgärder då skolplacering för elev saknas.
 - Handlingsplanen för ”Hantering av elevers frånvaro i grundskola och obligatoriska sarskolan” ska förtydliga när och hur kontakt med utbildningsförvaltningen ska tas då det gäller elever som har stor och långvarig frånvaro eller när enskilda elevärenden ska lyftas i utbildningsnämnden.
 - Rutiner ska utarbetas för hur skolan ska agera om signaler finns om att elev inte får föreskriven utbildning.
 - Förtydliganden ska göras då det gäller vilket stöd skolorna kan få av utbildningsförvaltningen i sitt arbete med skolpliktsbevakningen.
 - Tydliga rutiner ska utarbetas för hur problem i enskilda fall som en skola behöver hjälp med att hantera, eller inte längre kan hantera, lyfts till huvudmannanivå. Förvaltningen ska också tydliggöra vilken typ av beredskap och förutsättningar det finns att ge den enskilda skolan i sådana ärenden.
 - Rutinerna ska förtydligas för modersmålsläraarna då det gäller registrering av frånvaro.

- De förtydliganden som görs i dokumentet ”Rutiner vid skolpliktsbevakning” ska kommuniceras med de kommunala skolorna.

Åtgärder fristående skolor på förvaltningsnivå:

Ansvar och rutiner har varit otydliga för hur anmälningar om hög elevfrånvaro från de fristående skolorna ska hanteras. Oklarheter då det gäller ansvarsfördelningen mellan de fristående skolorna och förvaltningen är en del av förklaringen, liksom bristande rutiner och kontakter inom förvaltningen.

- Utbildningsförvaltningens anvisningar till fristående skolor ska kompletteras med förtydligad information om hur de fristående skolorna ska agera vid elevfrånvaro. Anvisningarna ska utarbetas så att de fristående skolorna får ett tydligt stöd i hur de ska agera vid elevfrånvaro.
- Förvaltningens framtagna stödmaterial ”Liten checklista vid rapportering av stockholms elever” ska förtydligas med:
 - att de fristående skolorna snarast ska lämna uppgift på om en elev slutar på skolan
 - att de fristående skolorna snarast ska lämna uppgift på om en elev är frånvarande utan giltig orsak eller har en betydande frånvaro
 - klagörande så att de fristående skolorna vet när och till vem på utbildningsförvaltningen de ska anmäla elever med hög frånvaro
 - att i checklistan ge exempel på en åtgärdstrappa för hantering av elever med hög frånvaro.
- De förtydliganden som görs i dokumentet ”Liten checklista vid rapportering av stockholms elever” ska kommuniceras med de fristående skolorna.

Åtgärder på skolnivå:

I den aktuella inspektionen har fyra av stadens 147 grundskolor granskats. Förvaltningen har ingen anledning att tro att dessa skolor skulle vara unika i sitt sätt att hantera skolpliktsbevakning. Förvaltningen kommer därför att arbeta för att förbättringsarbetet inte bara ska omfatta dessa fyra skolor utan för att alla stadens grundskolor ska utveckla tydliga processer och rutiner, med hjälp av och stöd från förvaltningen. De biträdande grundskolecheferna kommer aktivt att ta med stadens rektorer i detta arbete. Skolor som har dokumenterat goda rutiner och hantering av skolpliktsbevakningen kommer också att delta i förbättringsarbetet.

De skolor som fått kritik av Skolinspektionen har startat sitt förbättringsarbete. Då det gäller skolpliktsbevakningen uppger skolorna att de i sina rutiner lagt in en tydligare kontroll av att skolpliktiga barn, som är folkbokförda inom skolpliktsbevakningsområdet har en skolplacering, eller får sin utbildning på annat sätt, ska ske var 14:e dag. Kontrollen ska ske oftare vid toppar av in- och utflyttningar.

Då det gäller frånvarosituationen på skolan uppger skolorna att sammanställningar regelbundet kommer att tas fram ur registersystemet och följas upp på gemensamma möten med elevhälsoteamet. Det är lärarnas ansvar att regelbundet

registrera elevernas frånvaro. Elevhälsoteamet har därefter i uppdrag att nogsamt kartlägga och analysera både den totala frånvaron och den frånvaro som berör den enskilda eleven. Utifrån analysen kommer därefter insatser att föreslås. Skolorna uppger också att en större översyn av processer, rutiner och ansvarsfördelning ska ske inom snar framtid. Rutinerna för både skolpliktsbevakningen och frånvaron ska utvecklas genom att fler instanser ska kontaktas; till exempel socialtjänsten, posten och skatteverket.

Förvaltningens förslag till beslut

Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande med redovisning av vidtagna och planerade åtgärder som svar på Skolinspektionens rapport.

Bilaga

Beslut från Skolinspektionen efter riktad tillsyn inom området skolpliktsbevakning i Stockholms kommun; Katarina Norra skola, Sundbyskolan, Tåtorpsskolan och Nya Elementar